

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 1858/2023
18.10.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Звездане Лутовац, председника већа, Иване Рађеновић и Владиславе Милићевић, чланова већа, у парници тужилаца АА из ... и ББ из ..., чији је заједнички пуномоћник Гавра Димитријевић, адвокат из ..., против туженог Јавно комунално предузеће „Градско зеленило“ Нови Сад, са седиштем у Новом Саду, кога заступа пуномоћник Биљана Пантић Пиља, адвокат из ..., ради исплате, одлучујући о ревизији тужилаца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 3246/22 од 01.03.2023. године, у седници одржаној 18.10.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужилаца изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 3246/22 од 01.03.2023. године у преиначујућем делу.

ОДБИЈА СЕ захтев туженог за накнаду трошкова одговора на ревизију.

Образложење

Пресудом Основног суда у Новом Саду П1 133/2021 од 23.05.2022. године ставовима првим, другим и трећим изреке, делимично је усвојен тужбени захтев и обавезан тужени да исплати сваком тужиоцу посебно на име разлике између припадајуће и исплаћене зараде за период од децембра 2017. године закључно са децембром 2020. године новчане износе наведене по месецима, са законском затезном каматом почев од сваког 16-ог у наредном месецу за претходни месец до исплате. Ставом четвртим изреке, одбијен је преостали део тужбеног захтева тужилаца на име законске затезне камате, као је то ближе наведено у овом ставу изреке, и захтев тужиоца ББ којим је тражио исплату разлике зараде за јануар 2021. године у износу од 2.066,58 динара са законском затезном каматом од 15.02.2021. године. Ставом петим изреке, обавезан је тужени да тужиоцима накнади трошкове поступка у износу од 189.832,00 динара са законском затезном каматом од дана извршности пресуде до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж1 3246/22 од 01.03.2023. године, ставом првим изреке, делимично је преиначена првостепена пресуда у усвајајућем делу

тако што су одбијени тужбени захтеви за исплату тражене разлике између припадајуће и исплаћене зараде за период од децембра 2017. године закључно са децембром 2020. године са законском затезном каматом, у висини преко одређених износа по месецима за сваког тужиоца, на начин ближе описан у овом ставу изреке. Ставом другим изреке, одбијена је жалба туженог у преосталом делу и жалба тужиоца у целости и првостепена пресуда потврђена у преосталом усвајајућем делу. Ставом трећим изреке, обавезани су тужиоци да туженом накнаде трошкове другостепеног поступка у износу од 42.409,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, у делу којим је преиначена првостепена пресуда, тужиоци су благовремено изјавили ревизију због битне повреде одредаба поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Тужени је поднео одговор на ревизију.

Ревизија је дозвољена по члану 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку - ЗПП („Службени гласник РС“ бр. 72/11 ... 18/20), па је Врховни суд испитао пресуду у побијаном делу применом члана 408. ЗПП и утврдио да је ревизија неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни суд пази по службеној дужности, а повреда из члана 374. став 2. тачка 12. ЗПП на коју се ревизијом указује, не представља разлог због кога се ревизија може изјавити према члану 407. став 1. ЗПП.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиоци су у спорном периоду (децембар 2017. године закључно са децембром 2020. године) били запослени код туженог као корисника јавних средстава, и то тужилац АА на радном месту ... са коефицијентом за обрачун и исплату зараде од 2,2, а тужилац ББ на радном месту ... са коефицијентом за обрачун и исплату зараде од 2,4. Тужени је у складу са законском обавезом приликом израде Програма пословања планирао исплату зараде и накнаде за регрес на месечном нивоу, али почев од 2014. године реализација трошења средстава није била у складу са овим Програмом. У току 2018. и 2019. године тужени је имао већи број запослених од броја предвиђеног општим актима, док је у току 2020. године број запослених био мањи. У временском периоду од 2015. до 2019. године тужени је исплатио већи износ по основу зарада од износа одобреног Програмом пословања, из разлога што је у том периоду имао већи број запослених од броја који му је одобрен програмом, а на име зарада коришћена су и средства за регрес. Регрес није исплаћиван за године за које је припадао, већ наредних година у деловима. Тужиоци захтевају исплату разлике између припадајуће и исплаћене зараде у спорном периоду. Тужени за октобар 2014. године није искористио средства планирана својим Програмом пословања за 2014. годину. На основу налаза и мишљења судског вештака, применом цене рада спрам планиране масе средстава и реализоване масе зарада утврђена је разлика за октобар 2014. године која није искоришћена у износу од 762.544,00 динара. Поред основне варијанте обрачуна према којој потраживање тужилаца применом наведеног метода обрачуна са корекцијом према Закону о привременом уређивању основица за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава за спорни период износи за тужиоца АА укупно 40.425,01 динара и за тужиоца ББ укупно 50.690,01 динара, судски вештак је дао и допунску варијанту обрачуна узимајући у

обзир чињеницу да је у том месецу код туженог било 27 више запослених у односу на број планиран Програмом пословања туженог. Према тој варијатни обрачуна, на износ неискоршћених средстава за октобар 2014. године од 762.544,00 динара додат је и износ од 1.794.852,00 динара који представља обрачун просечне зараде за 27 више запослених у том месецу и тако је добијена укупна маса неискоришћених средстава од 2.557.396,00 динара. Полазећи од тог износа као преостале масе средстава за зараде, потраживање тужилаца са корекцијом на дан ступања на снагу наведеног Закона износи за тужиоца ББ укупно 180.673,01 динара, а за тужиоца АА укупно 150.482,69 динара.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је тужиоцу АА досудио износ од 150.482,69 динара и тужиоцу ББ износ од 185.672,01 динара, прихватајући варијанту из допунског налаза судског вештака, а према којој су тужиоци одредили своје тужбене захтеве.

Другостепени суд није прихватио овакав обрачун, налазећи да се не могу узети у обзир као преостала неутрошена маса средстава за зараде износи који су исплаћени за 27 више запослених у октобру 2014. године. Заузео је становиште да су сви запослени код туженог имали право на зараду у складу са општим актима и законом, па се на утврђена права на неисплаћену разлику у висини расположивих а неисплаћених средстава за октобар 2014. године од 762.544,00 динара не може додати оно што је исплаћено прекобројним запосленима код туженог. Оценио је да за спорни временски период постоји разлика зараде која није исплаћена тужиоцима и то тужиоцу АА у висини од 40.425,01 динара и тужиоцу ББ у висини од 50.690,01 динара, па је тужбене захтеве преко ових износа одбио као неосноване.

По оцени Врховног суда, на потпуно и правилно утврђено чињенично стање, другостепени суд је правилно применио материјално право.

Према одредбама чланова 104, 105.-107. и 110. Закона о раду, тужиоцима припада одговарајућа зарада у складу са законом, општим актима и уговорима о раду.

Тужени је у складу са одредбама чланова 1, 4. и 5. Закона о привременом уређивању основица за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава („Службени гласник РС“ бр. 116/14) од 01.11.2014. године био у обавези да основице за обрачун и исплату плата умањи за 10%, те му је било забрањено да повећава основице, коефицијенте и друге елементе, односно уводи нове елементе на основу којих се повећава износ плата и других сталних примања.

Одредбом члана 62. Закона о јавним предузећима („Службени гласник РС“ бр. 15/2016 и 88/2019) прописано је да уколико у јавном предузећу до почетка календарске године није донет годишњи, односно трогодишњи програм пословања, до доношења тог програма зараде се обрачунавају и исплаћују на начин и под условима утврђеним годишњим, односно трогодишњим програмом пословања за претходну годину.

По Посебном колективном уговору за јавна комунална и друга јавна предузећа Града Новог Сада и Колективном уговору туженог од 03.03.2014. године, запослени имају право на одговарајућу зараду са полазиштем на вредност радног часа, која се за све запослене утврђује за текући месец на основу планираних средстава за исплату

зарада за одговарајући месец. Утврђена вредност радног часа може се променити у складу са измењеним околностима, о чему послодавац и синдикат код послодавца закључују споразум.

Имајући у виду наведено материјално право, правилно је другостепеном пресудом тужиоцу призната разлика зарада обрачуната применом цене рада према планираној маси средстава која је туженом одобрена Програмом пословања за зараде за октобар 2014.године, са умањењем по Закону о привременом уређивању основица за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава, који је тада ступио на снагу.

Врховни суд не прихвата наводе ревизије да је незаконито поступање туженог у располагању средствима зарада требало санкционисати тако што би се тужиоцима признала разлика која за основ обрачуна има и исплаћене зараде прекобројним запосленима. Ово стога што су сви запослени код туженог имали право на зараду у складу са општим актима и законом, односно право на исту вредност бода, па се као што је то другостепени суд правилно закључио, не могу узети у обзир као преостала неискоришћена маса средстава за зараде планиране Програмом износи исплаћени прекобројним запосленим код туженог, односно за 27 више запослених у октобру 2014.године.

Одлука о трошковима поступка донета је у складу са одредбама чланова 165. став 2, 153. став 2. и 154. ЗПП, спрам успеха странака у поступку.

Из изнетих разлога, на основу члана 414. став 1. ЗПП, Врховни суд је одлучио као у ставу првом изреке.

Како састав одговора на ревизију није трошак који је био неопходан туженом за вођење ове парнице, то је Врховни суд применом члана 154. став 1. у вези члана 165. став 1. ЗПП одлучио као у ставу другом изреке.

**Председник већа – судија
Звездана Лутовац,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић